

Gode bygg for et godt samfunn

DIREKTORATET
FOR BYGGKVALITET

Kontroll

Direktoratet for byggkvalitet Rose Byrkjeland senioringeniør

SAK10

Tromsø 6.-7.02.2012

Innhold

---

1 Introduksjon og regelverk

- Fortid og fremtid
- Kontrollreformen og hjelpemidler

2 Kontrollområder

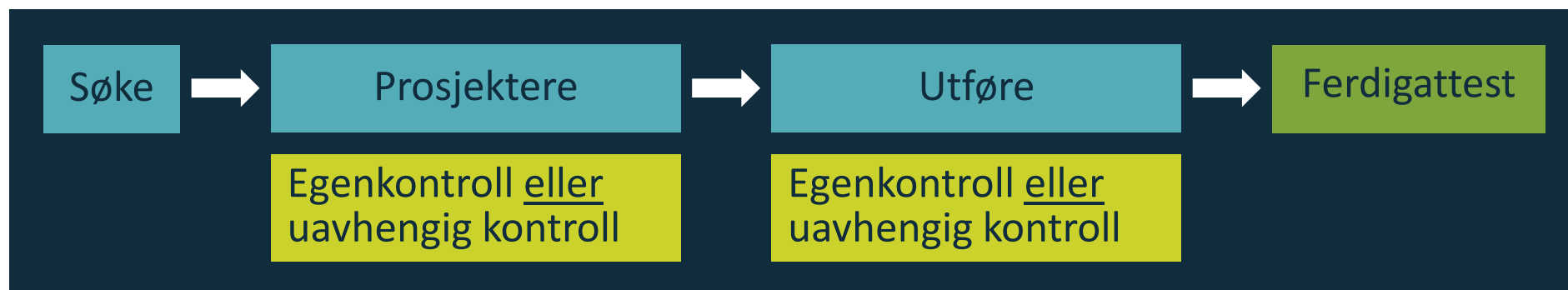
3 Gjennomføring av kontroll

4 Kontrollforetaket

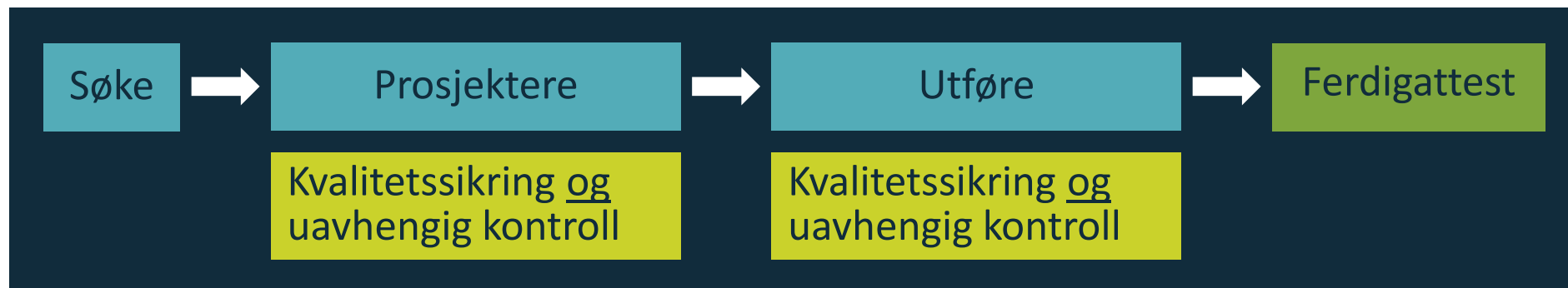
5 Kommunens oppgaver

Fortid og fremtid

1997

2010

Kontrollreformen fra 1.7.2012

Mål

- > Redusere feil og mangler

Strategi

- > Definerer viktige og kritiske kontrollområder for alle byggverk
- > Valgte kontrollområder har betydning for liv, helse og sikkerhet, hvor konsekvensene av feil er alvorlige

Virkemiddel

- > Uavhengig kontroll i søknadspliktige tiltak

Når kreves kontroll?

> Kun ved søknadspliktige tiltak etter pbl. § 20-1

> Obligatoriske kontrollområder

Våtrom og lufttetthet

- SAK10 § 14-2 1. ledd

Tiltaksklasse 2 og 3

- SAK10 § 14-2 2. ledd
- Bygningsfysikk, konstruksjonssikkerhet, geoteknik, brannsikkerhet

> Kontroll etter kommunens vurdering

- SAK10 § 14-3

I dag

Hjelpemidler

Temaveileder om Gjennomføring av uavhengig kontroll

Temasider "Uavhengig kontroll" på www.dibk.no

Veiledning til forskrift på "Byggeregler på ett sted"

Innhold

---

1 Introduksjon og regelverk

2 Kontrollområder

- Våtrom og lufttetthet
- Tiltaksklasse 2 og 3
- Tidspunkt for kontroll
- Kommunen kan kreve uavhengig kontroll

3 Gjennomføring av kontroll

4 Kontrollforetaket

5 Kommunens oppgaver

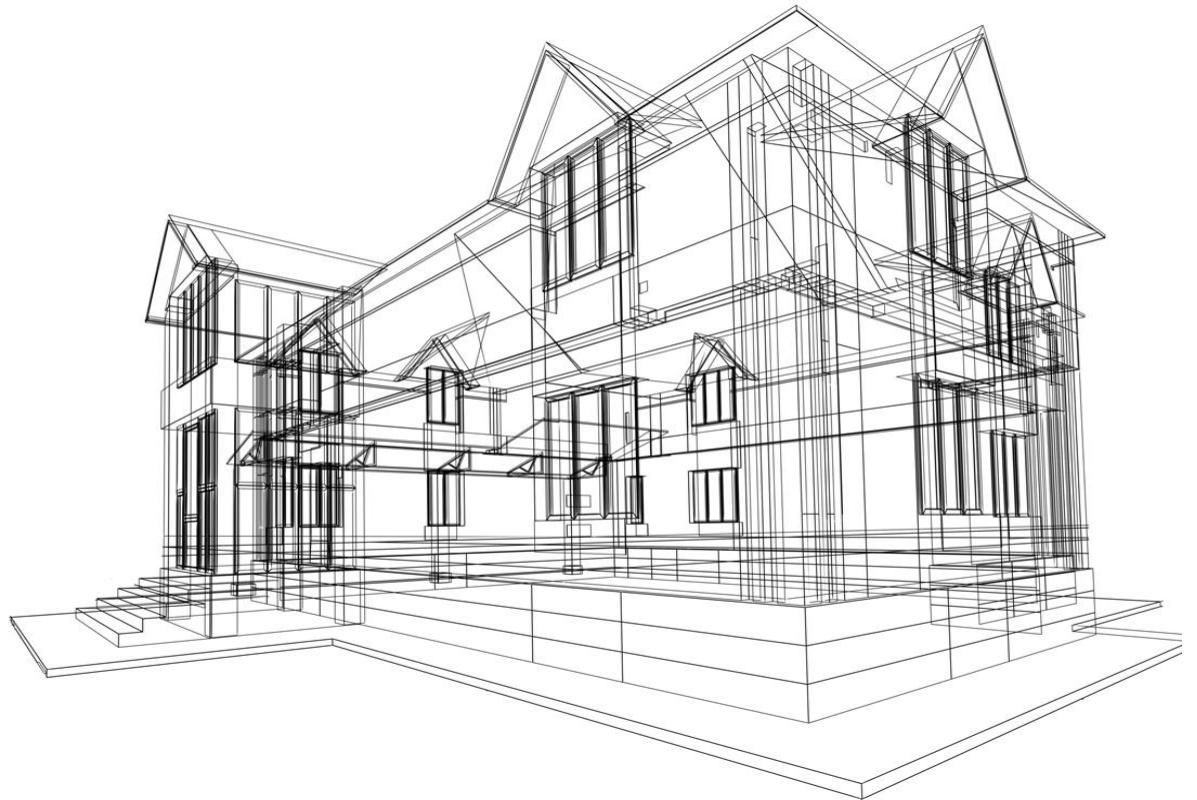
Våtrom og lufttetthet

Uavhengig kontroll for alle boliger og for fritidsboliger med mer enn én boenhet omfatter:

- > Våtrom
  - Nybygging
- > Lufttetthet

SAK10

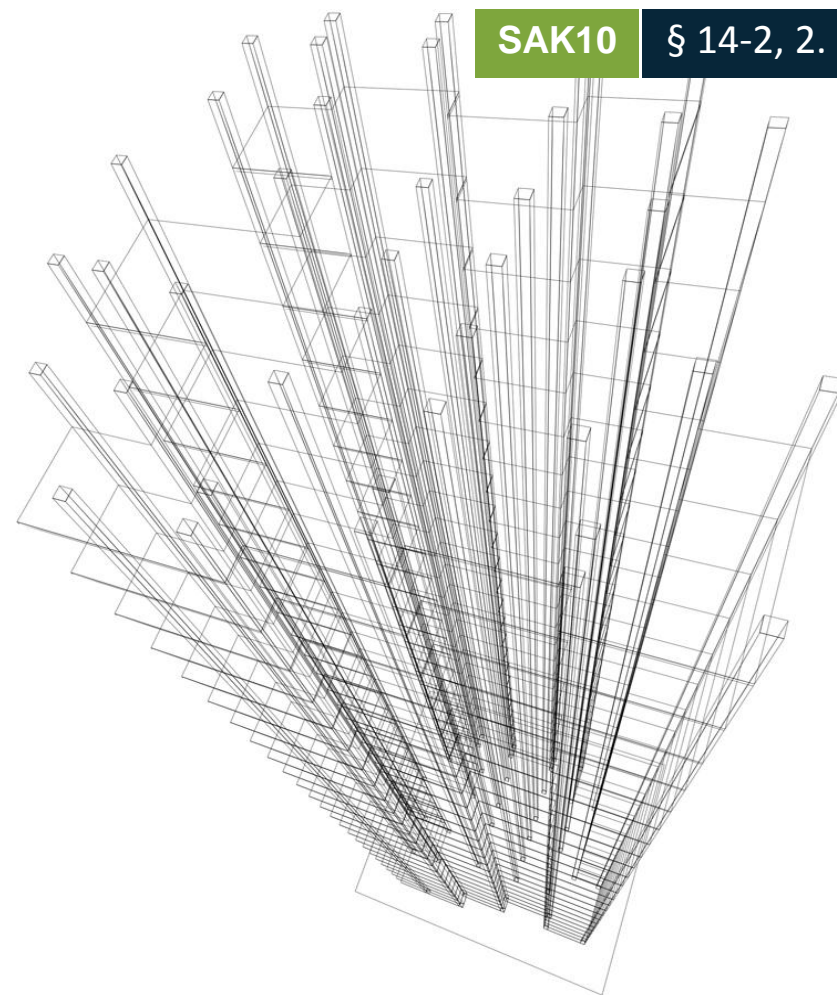
§ 14-2, 1. ledd

Tiltaksklasse 2 og 3

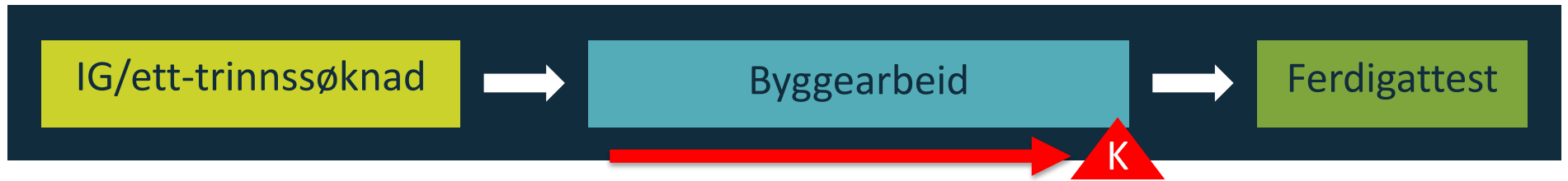
Uavhengig kontroll for arbeider i tiltaksklasse 2 og 3 omfatter kontrollområdene:

- > bygningsfysikk
- > konstruksjonssikkerhet
- > geoteknikk
- > brannsikkerhet

Våtrom og lufttetthet

Tidspunkt for kontroll

- > Kontroll av våtrom og lufttetthet ved avslutning av byggearbeidet.

Bygningsfysikk, konstruksjonssikkerhet, geoteknikk

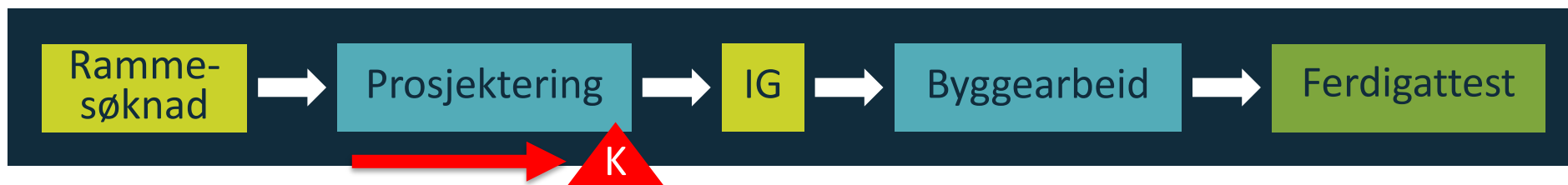
Tidspunkt for kontroll – tiltaksklasse 2 og 3

- > Bekreft utført prosjekteringskontroll med kontrollerklæring, senest ved anmodning om ferdigattest for prosjektering og utførelse.
- > Kontrollopgaven avsluttes med kontrollerklæring.

Brannkonsept

Tidspunkt for kontroll – tiltaksklasse 2 og 3

- > Kontroll av brannkonsept før første IG

Kommunen kan kreve mer uavhengig kontroll

- > Kommunen kan kreve kontroll i tillegg til de obligatoriske kontrollområde
- > Kommunen må foreta en konkret vurdering i forhold til:
  - planbestemmelser
  - forhåndskonferanse
  - søknadsbehandling
  - tilsyn
- > Bakgrunn: sikre kvalitet i det ferdige byggverket

SAK10

§ 14-3

Innhold

---

1 Introduksjon og regelverk

2 Kontrollområder

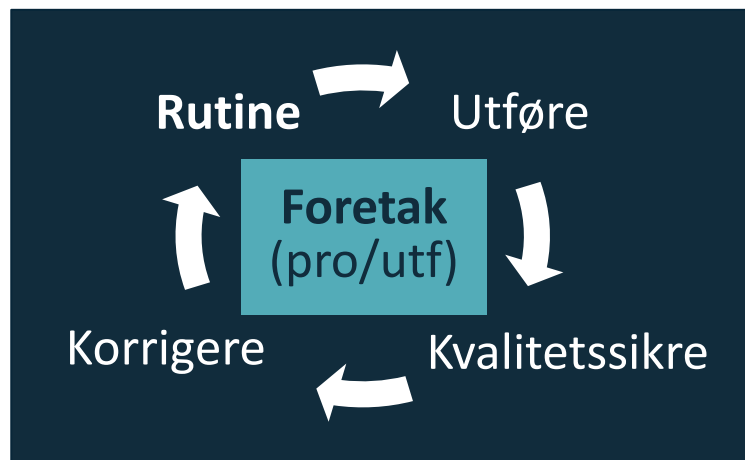
3 Gjennomføring av kontroll

- Gjennomføring av kontroll
- Avviksbehandling
- Sluttkontroll

4 Kontrollforetaket

5 Kommunens oppgaver

Gjennomføring av kontroll

Kontroll av kvalitetssikring

Kontrollforetak

Kontroll av prosjektering og utførelse

Kontroll av kvalitetssikring

- > Foreligger det rutine med krav til kvalitetssikring av arbeidet?
- > Er kvalitetssikringen utført som angitt i rutine?
- > Hvilke hjelpemidler er benyttet?

Kontroll av prosjektering

Kontrollforetaket skal blant annet:

- > innhente tegningslister
- > påvise at beregninger og tegninger foreligger

Kan utføres som fagvurdering

Brukes eurokoder skal det påvises at krav til kvalitetssikring i standarden er fulgt

SAK10

§ 14-7, 3. ledd,
bokstav c og d

Kontrollforetak

Kontroll av utførelse

Kontrollforetaket skal :

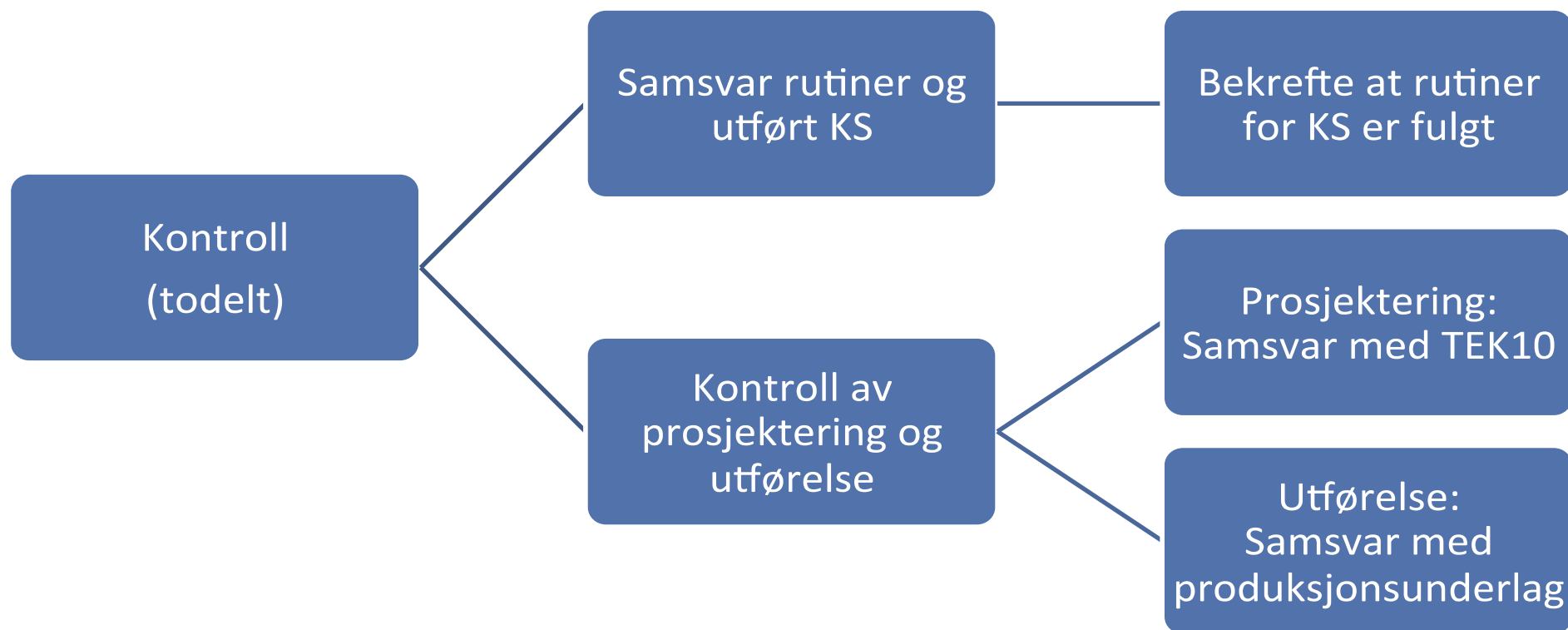
- > kontrollere at produksjonsunderlag er på byggeplass
- > påvise samsvar mellom produksjonsunderlag og utførelse
- > påvise samsvar mellom kvalitetssikring og utført byggearbeid

SAK10

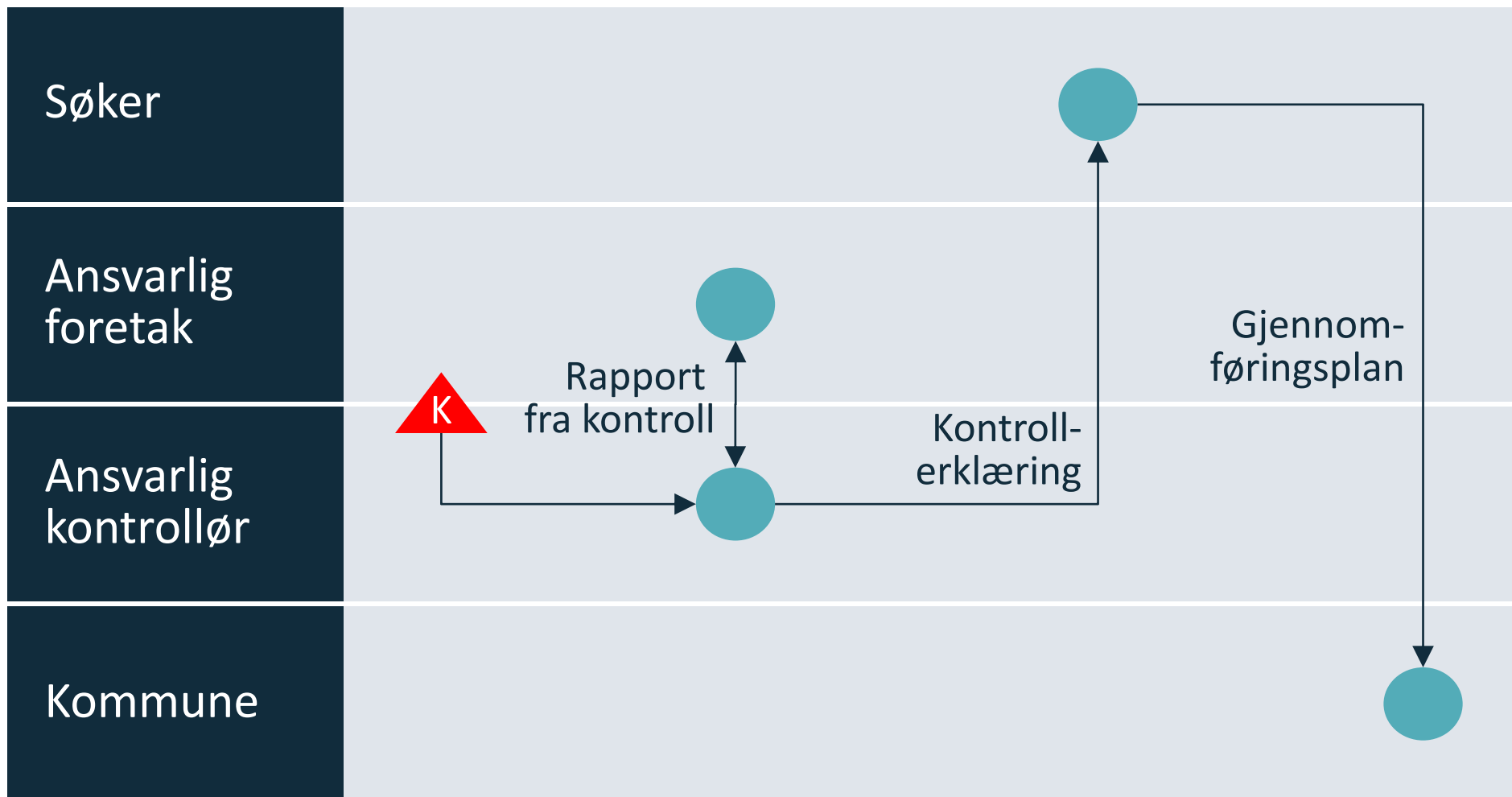
§ 14-2 1. ledd, §
14-6, 2. ledd,
bokstav b
§ 14-7, 4. ledd,
bokstav c

Kontrollforetak

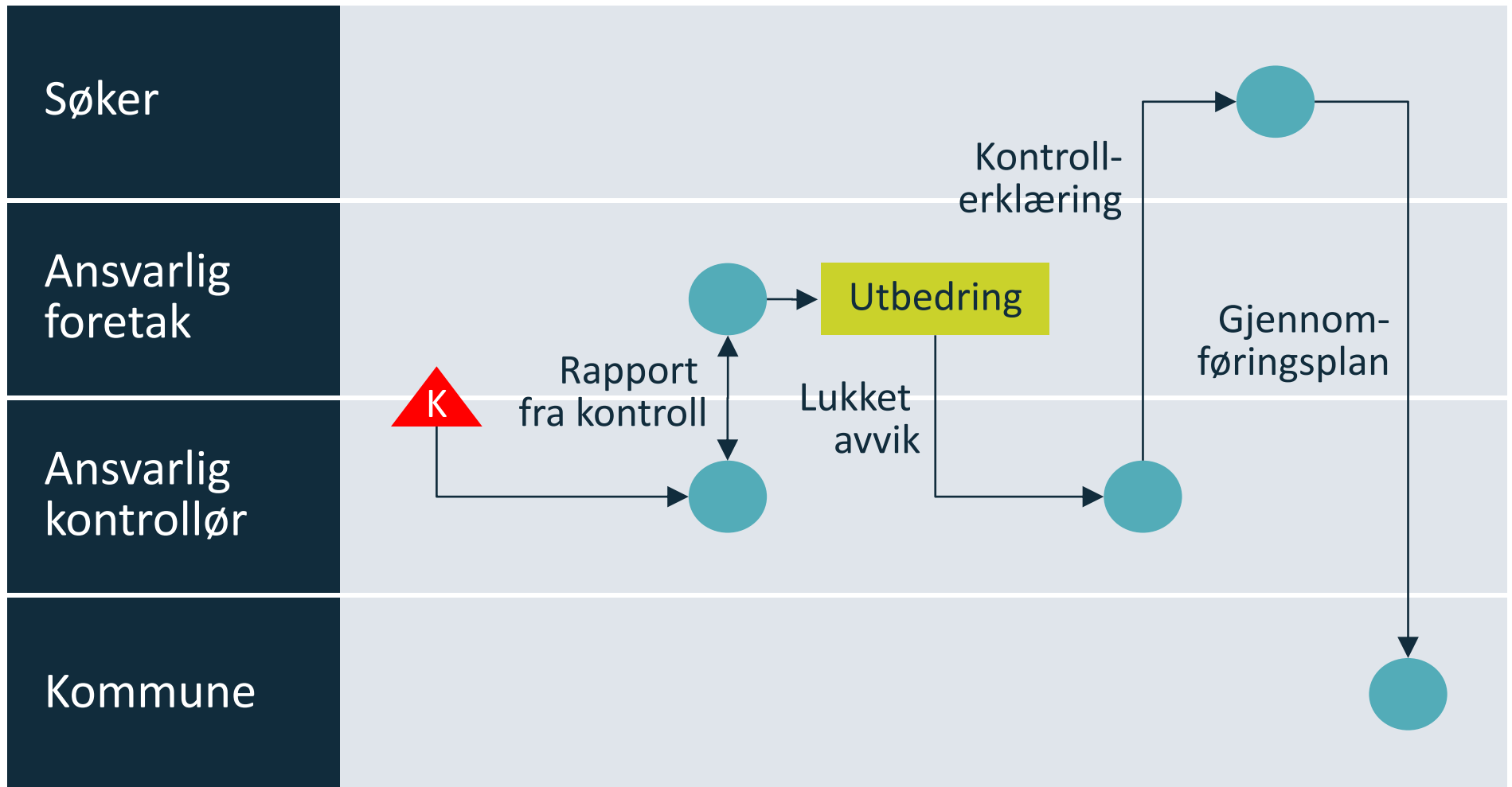
Kontroll - en oversikt

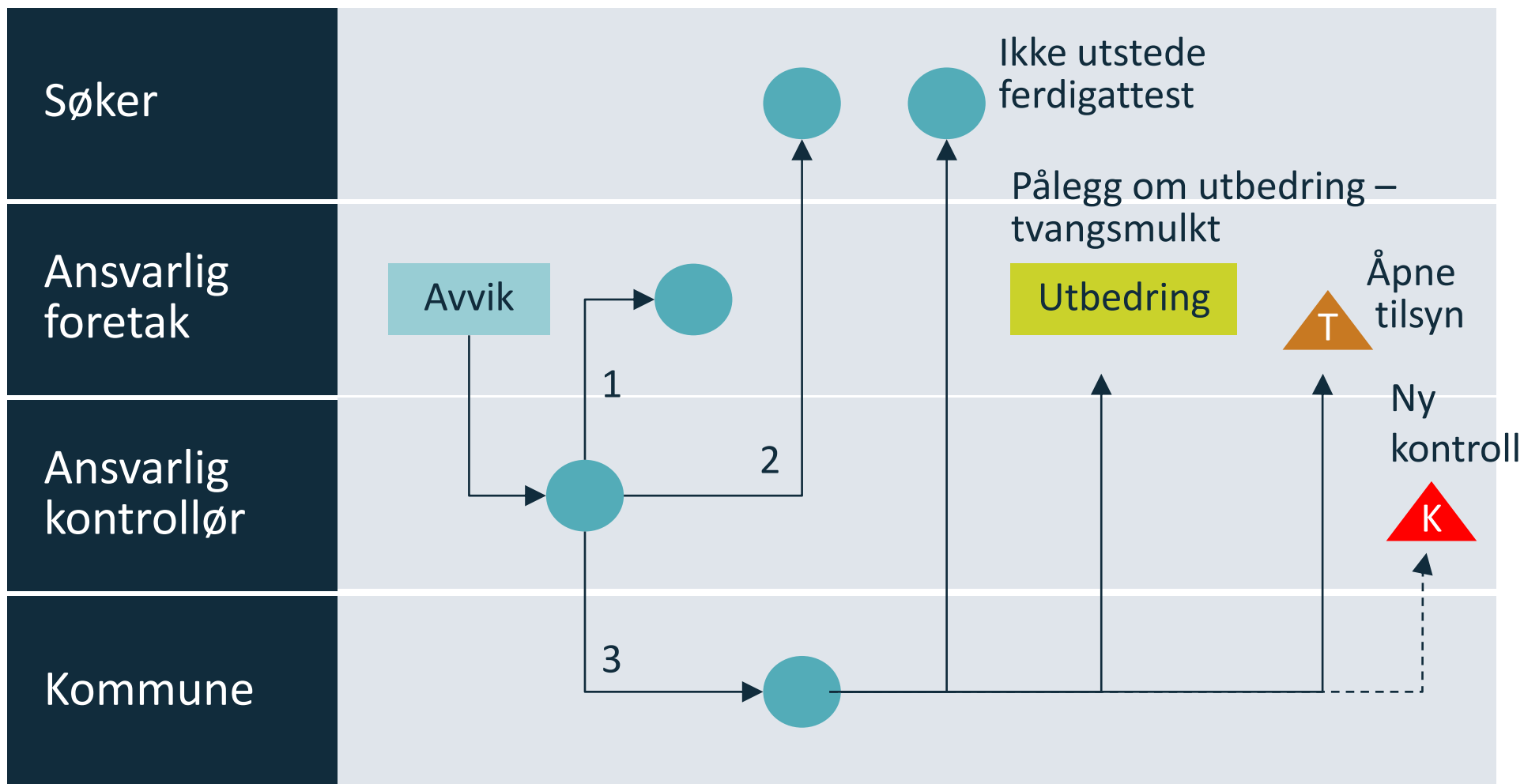
Kontroll – alt ok

Kontroll – påvist avvik - lukking

Åpent avvik - kommunens muligheter

Sluttkontroll

- > Vise at krav i eller med hjemmel i pbl er oppfylt.
- > Sluttrapporten: Oppsummerer kontrollarbeidet med eventuelle avvik og at disse er lukket.
- > Sluttrapporten inngår som vedlegg til kontrollerklæringer

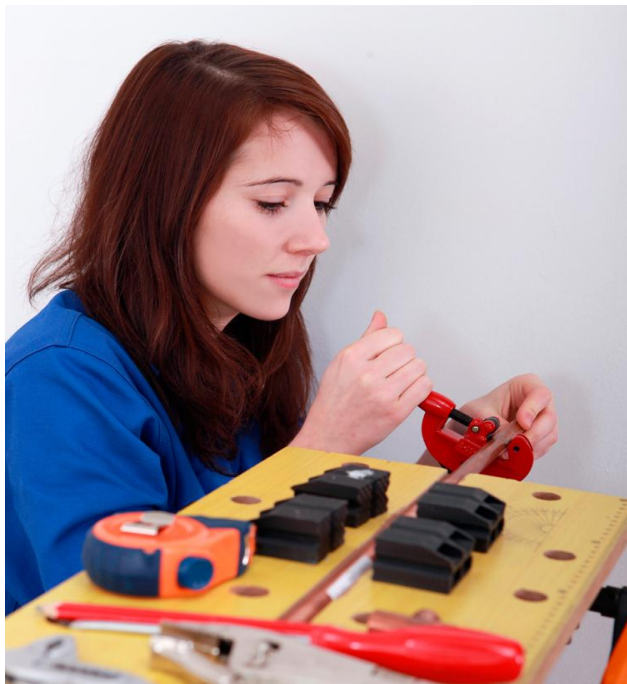

Innhold

- 1 Introduksjon og regelverk
- 2 Kontrollområder
- 3 Gjennomføring av kontroll
- 4 Kontrollforetaket**
  - Krav til kontrollerende foretak
  - Kontrollforetakets uavhengighet
  - Godkjenning og godkjenningsområde
- 5 Kommunens oppgaver

Krav til kontrollerende foretak

Utdanning

Praksis og erfaring

Systemkrav

Videre om krav til kontrollerende foretak

	PRO, UTF	Kontroll
Utdanning	som før	som før
Praksis og erfaring	som før	som før + <ul style="list-style-type: none"> • uavhengig kontroll • byggeleder • prosjekteringsleder • ekstern kvalitetsleder
Systemkrav	som før	som før + <ul style="list-style-type: none"> • rutine for vurdering av uavhengighet

Uavhengighet

”over vann”:

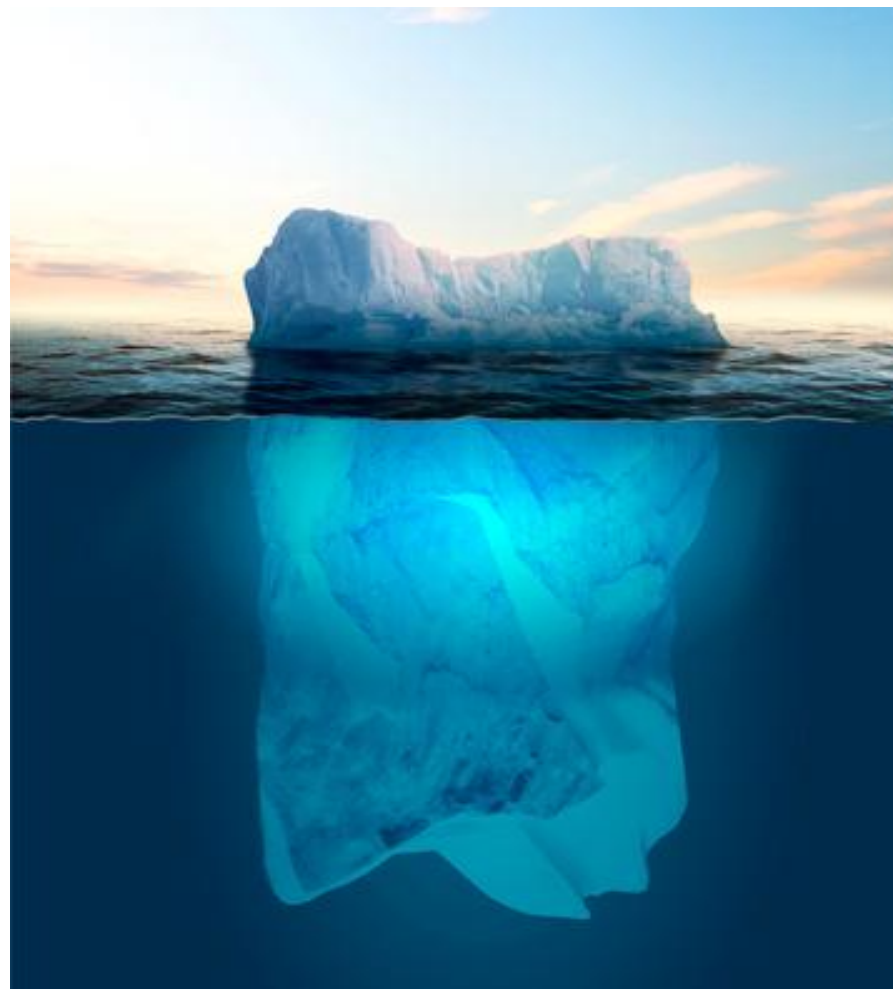
minimumskrav om annen juridisk enhet

(§14-1, 1. ledd)

”under vann”:

Foretaket må ikke ha en relasjon som kan påvirke kontrollen:

- > Personlig tilknytning
  - > Økonomisk tilknytning
- (§14-1, 2. ledd)

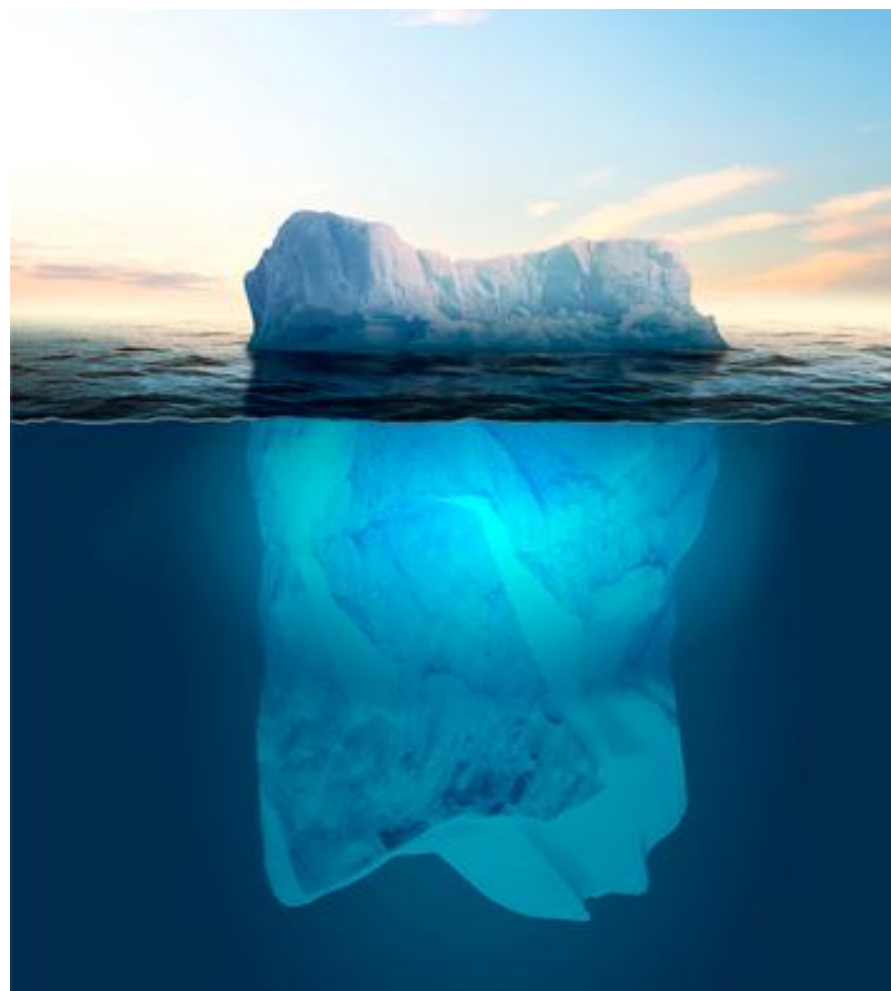

Intern rutine om uavhengighet

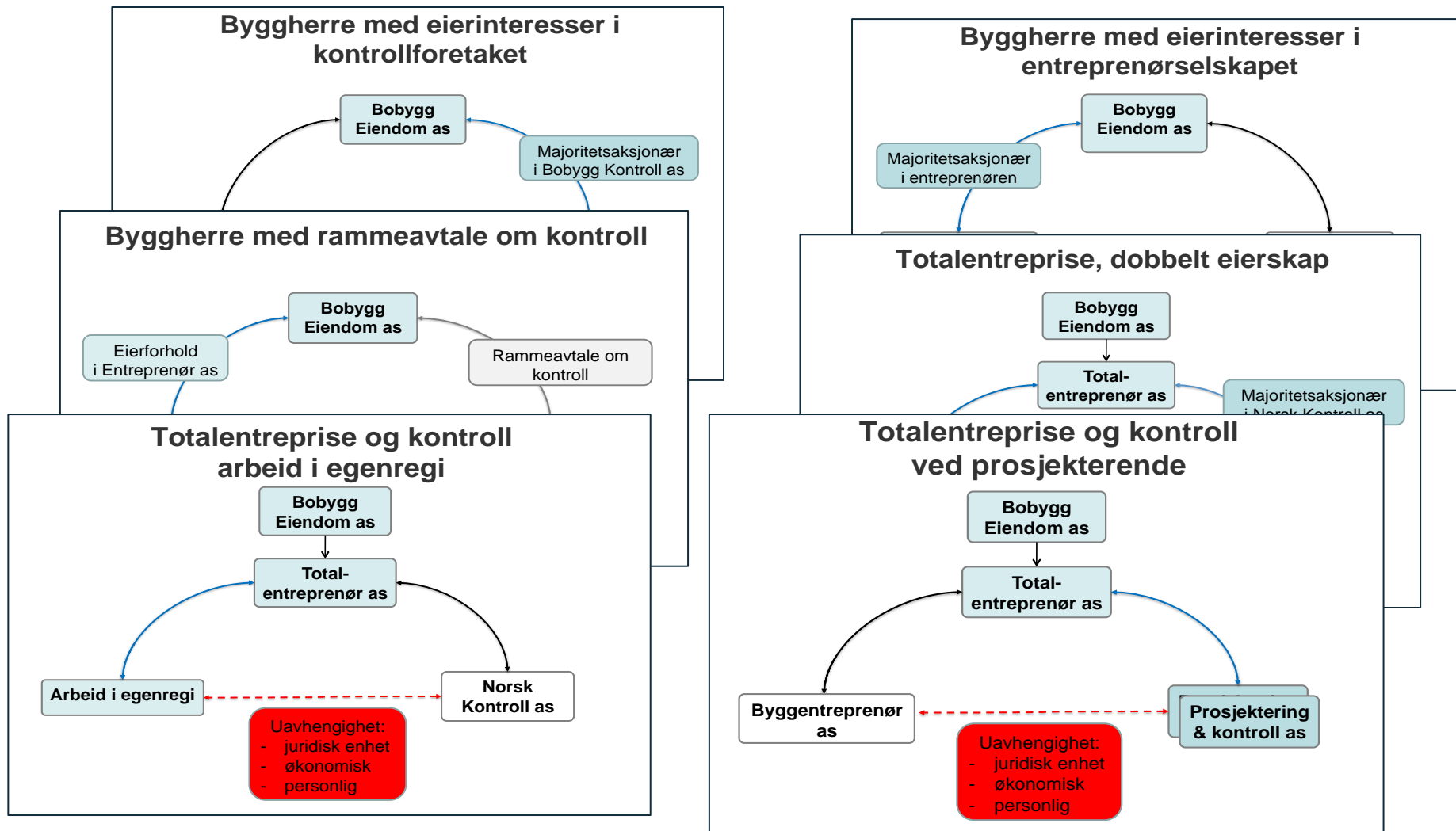
”Under vann-ansvaret”

Foretakets ansvar for å legge til rette for uavhengige vurderinger, tydeliggjøres i rutine i kontrollforetak

Foretaket krysser av i søknad om ansvarsrett at de ikke har en relasjon som kan påvirke kontrollen (erklæring om uavhengighet)

Mange modeller kan være brukbare!

Sentral godkjenning og godkjenningsområder

Kontrollforetak KAN ha sentral godkjenning

- > plan- og bygningsloven § 23-7

Godkjenningsområder, SAK10 § 13-5

- > Overordnet ansvar for kontroll
- > Våtrom (i boliger)
- > Lufttetthet (i nye boliger)
- > Bygningsfysikk (2 og 3, pro og utf)
- > Konstruksjonssikkerhet (2 og 3, pro og utf)
- > Geoteknikk (2 og 3, pro og utf)
- > Brannsikkerhet (2 og 3, pro).

Innhold

- 1 Introduksjon og regelverk
- 2 Kontrollområder
- 3 Gjennomføring av kontroll
- 4 Kontrollforetaket
- 5 **Kommunens oppgaver**
  - Kommunens søknadsbehandling
  - Uavhengighetsvurdering
  - Tilsyn

Kommunens oppgaver

Lokal godkjenning og tildeling av ansvarsrett

- Ansvarsrett skal søkes for kontrollområdene etter § 14-2, evt § 14-3.
- Kontrollforetak søknadsbehandles på samme måte som andre ansvarlige foretak
- Tiltaksklasse for kontroll bestemmes av tiltaksklasse for prosjektering
- Avgjøre uavhengighet

Tilsyn

- Kommunen kan føre tilsyn med kontroll

Kommunens søknadsbehandling

Har foretaket sentral godkjenning?

- > godkjenningsområde og tiltaksklasse – påse samsvar med søknad

Sentral godkjenning skal normalt legges til grunn ved søknad om lokal godkjenning

- > Kommunen kan avslå søknad om kontrollfunksjon, selv om foretaket har sentral godkjenning

Kommunen skal avgjøre uavhengighet

Der det er tvil om tilknytningen kan påvirke kontrollen, skal det beskrives i ansvarsrettssøknaden, og kommunen skal avgjøre om ansvarsrett kan gis. (§14-1, 3. ledd 1. setning)

- Minimumskrav om annen juridisk enhet
- Foretaket må ikke ha en relasjon som kan påvirke kontrollen:
  - > Personlig tilknytning
  - > Økonomisk tilknytning

Tilsyn og prioriteringer

Prioriterte tilsynsområder i 2012

- Sluttdokumentasjon
- Avfallsplaner

Prioriterte tilsynsområder i 2013 og 2014

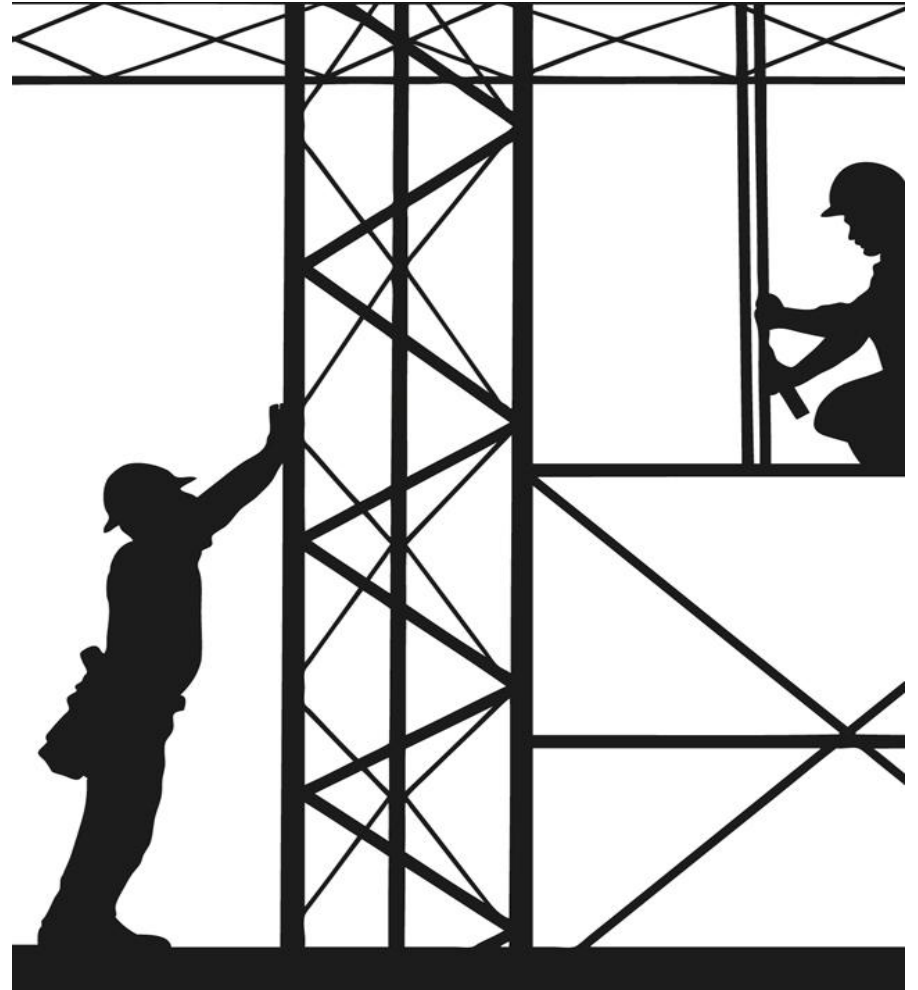
- Universell utforming
- Energi

Tilsyn med uavhengig kontroll

- Avhengig av kommunens tilsynsstrategi

Tilsyn med kontrollforetak

Tilsyn med kontroll bør bedømmes på samsvar mellom kontrollrapporter og faktiske funn.

Lykke til med kontroll

Takk for oppmerksomheten

www.dibk.no